

供汉族干部
职工学习用

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་

第一册（试用本）

བོད་སྐད་ཡིག་མངའ་སྡེ་སློབ་ཁང་།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག

第一册（试用本）

བོད་ལྗངས་སྐབ་ལྷ་ཆེན་མའི་བོད་ཡིག་ཆེན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེང་
སྐབ་དཔྱད་ཁང་ནས་བསྐྱུགས་

བོད་ལྗངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱུག་ཁང་།

责任编辑：顿平

封面设计：阿曲

供汉族干部、职工学习用

藏语文

(试用本)

第一册

西藏大学藏语文系公共课教研室编

※

西藏人民出版社出版

西藏新华书店发行

西藏军区印刷厂印刷

开本：787×1092 32开 印张：3.5 字数 80千字

1989年6月第1版 1989年6月西藏第1次印刷

印数：01—14,000

ISBN7—223—00299—9/G·107

民文(藏107) 定价 0.83元

དཔེ་མཛུགས་འགན་འཛིན་པ། རོན་ཕུན།
མཐུན་ཤོག་རི་མོ་འབྲི་མཁན། རག་ཚེས།

ཟུ་རིགས་ལས་ཕྱིད་པ་དང་ལས་བཟོ་བའི་སློབ་གཞི།
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག

(ཚད་ལྡན་)

དེབ་དང་པོ།

བོད་རྒྱུ་ལས་སློབ་གྲུ་ཆེན་མའི་བོད་ཡིག་ཚན་པའི་སྤྱི་
སྤྱོད་སློབ་དཔྱད་ཁང་ནས་བཞུགས།

བོད་རྒྱུ་ལས་མི་དམངས་དཔེ་སློན་ཁང་ནས་པར་བྱ་བ་བྱས།
བོད་རྒྱུ་ལས་ཤིན་ཏུ་དཔེ་དེབ་ཁང་ནས་བཟུམ།
བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་པར་འདེབས་བཟོ་གྲུ་ནས་པར་བྱས།
※

དེབ་ཚད། 787 × 1092 1/32 ཡིག་གྲངས། 80.000

1989ལོའི་ཟླ་6པར་པར་གཞི་དང་པོ། 1989ལོའི་

ཟླ་6པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བྱས།

ISBN 7—223—00299—9/G 107

པར་གྲངས། 01—14.000 རིན་གོང་སྤྱོད་ 0.83

དཀར་ཆག

目录

སླབ་ཚན་དང་པོ།	第一课.....	(1)
སླབ་ཚན་གཉིས་པ།	第二课.....	(6)
སླབ་ཚན་གསུམ་པ།	第三课.....	(10)
སླབ་ཚན་བཞི་པ།	第四课.....	(16)
སླབ་ཚན་ལྔ་པ།	第五课.....	(20)
སླབ་ཚན་རྒྱུ་པ།	第六课.....	(24)
སླབ་ཚན་བརྒྱན་པ།	第七课.....	(27)
སླབ་ཚན་བརྒྱད་པ།	第八课.....	(33)
སླབ་ཚན་དགུ་པ།	第九课.....	(40)
སླབ་ཚན་བརྒྱ་པ།	第十课.....	(46)
སླབ་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་པ།	第十一课.....	(58)
སླབ་ཚན་བརྒྱ་གཉིས་པ།	第十二课.....	(61)
སླབ་ཚན་བརྒྱ་གསུམ་པ།	第十三课.....	(66)

སླབ་ཚན་བརྩ་བཞི་པ། 第十四课…………… (70)

སླབ་ཚན་བཙུ་ལྔ་པ། 第十五课…………… (75)

སླབ་ཚན་བརྩ་དྲུག་པ། 第十六课…………… (80)

སླབ་ཚན་བརྩ་བདུན་པ། 第十七课…………… (84)

སླབ་ཚན་བཙུ་བརྒྱད་པ། 第十八课…………… (88)

སླབ་ཚན་བརྩ་དགུ་པ། 第十九课…………… (93)

སླབ་ཚན་ཉི་ཤུ་པ། 第二十课…………… (99)

部份藏文动词的时态变化表…………… (104)

སྐབ་ཆན་དང་པོ། 第一课

གསལ་བྱེད། 字母

- (1) ཀ་ཁ་ག་ང་ (2) ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ (3) ཏ་ཐ་ད་ན་
(4) བ་མ་བ་མ་ (5) ཚ་ཛ་ཎ་ལ་ (6) ཞ་ཟ་འ་ཡ་
(7) ར་ལ་ཤ་ས་ (8) ཌ་཭་

以上三十个藏文字母按藏语文的音调规律，每四个字组成一组，共七个半组，序列固定。藏文字母都可以单成音节，发音时都带元音^ཨ（音阿）。其基本用途是一个个地单独作声母。

བོད་ཡིག་གསལ་བྱེད་ལུ་ཅུ་རི་ལྔ་རི་ལྔ་གནས་རེ་ལུ་མིག་དང་པོ།

藏文字母的发音部位和发音方法表（一）

字 母 发 音 方 法	部 位	上	上唇	齿背	齿龈	后齿 龈	硬	腭	软腭	喉
		下	下唇	舌	尖	舌	面	舌根		
		简称	双唇	舌尖 前	舌尖 中	舌尖 后	舌面 前	舌面 中	舌根	
赛	清	不送气	པ		ཏ				ཀ	ཁ
		送气	ཕ		ཐ				ཁ་	
赛擦		不送气		ཅ			ཅ			
		送气		ཅ་			ཅ་			
鼻		浊	མ		ན		ག	ང		
边		浊			ལ					
擦		清			ཟ		ཞ			ཉ
		浊				ར				ལ
半元音		浊	ཡ པ				ཡ			

གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་ཅིང་མིག་གཉིས་པ།
藏文三十个字母的发音情况归类表 (二)

声调	字 母	发音法
高	ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་ཤ་ས་ཏ་ཁ་	不送气
	ཁ་ཅ་ཐ་ཕ་ཅ་	送 气
低	ག་ང་ད་བ་ཇ་	送 气
	ང་ག་ན་མ་	鼻 音
	མ་ཞ་ཟ་འ་	擦音、半元音
	ཡ་ར་ལ་	边音、半元音

ཐོད་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་གཙོ་གསལ་རེུ་མིག་གཟུམ་པ།

藏文字母的主要字体笔顺表 (三)

དབུ་ཆེན་འབྲི་དཔེ།

- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །
- ། ། ། ། །	- ། ། ། ། །

၂၅(၁၅)လွှာ

- ၊ ၊ ၊ ၊	- င ၊ ၊ ၊
- င ၊ ၊ ၊	- ၊ ၊ ၊ ၊
- င ၊ ၊ ၊	- ၊ ၊ ၊ ၊
၂	၂ ၊ ၊
- ၊ ၊ ၊ ၊	- င ၊ ၊ ၊ ၊
- ၊ ၊ ၊ ၊	- င ၊ ၊ ၊
၂ ၊ ၊ ၊	- = = =
- ၊ ၊ ၊ ၊ ၊	- ၊ ၊
၂ ၊	၂ ၊ ၊ ၊
- င ၊ ၊ ၊ ၊ ၊	၂ ၊
၂	- ၊ ၊ ၊ ၊
- ၊ ၊ ၊	- င ၊ ၊ ၊
၂ ၊ ၊	၂ ၊
၂ ၊ ၊ ၊	၂ ၊ ၊ ၊
- င ၊ ၊ ၊	၂ ၊ ၊ ၊

གཤམ་གསལ་བྱི་ཆིག་གསར་ནམས་འབྱི་

ཐྱག་བྱ་དགོས།

反复读写下列单词

ང་ 我 ཁ་ 嘴、口、边 ཆ་ 对、双 ཇ་ 茶
བ་ 吃 ཡ་ 单、只 ར་ 山羊 ཤ་ 肉 ལ་ 土、
地 འ་ 通路之山 ཉ་ 鱼 ར་ 病 ཆ་ 热
པ་པ་ 父亲 བ་མ་ 父母 ཀ་ཁ་ 藏文字母 ལ་
ཆ་ 地方 ར་ཆ་ 病 ཉ་པ་ 渔民 ཉ་ཤ་ 鱼肉
ར་ཤ་ 山羊肉

ཐྱག་གཞི་དང་པ། 练习（一）

1. གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྟོན་མཉམ་འདྲེན་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་
ཤིང་ངག་འདྲན་བྱུང་པ་བྱ་དགོས།

正确掌握全部字母的发音方法，并按组背诵

2. གསལ་བྱེད་གྲུ་མ་ཅུ་ཕ་ངག་འབྱི་བྱ་དགོས།

默写三十个字母

3. གཤམ་གསལ་ཆིག་ཆོགས་ཁག་གི་སྟེང་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་
ཤེས་པ་བྱ་དགོས།

掌握下列各组词读音区别：

པ་——པ་ ཤ་——ཞ་ བ་——ས་

ཡ་——འ་——ལ་—— འ་——ན་——ཉ་——

སྒྲིབ་ཆན་གཉིས། 第二课

དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་ཚུལ།

元音和字母的拼合

དབྱངས། 元音

ཨ་—— ཨི་ ཨུ་ ཨེ་ ཨོ་

元音都不能单成音节，必须和字母拼合在一起。元音和字母相拼时字母在前，元音在后。

དབྱངས་སྐྱོད་མཐོང་དང་མཆོན་ཏེ་གསལ།

元音的名称和元音符号

除元音 ཨ 而外，其余四个元音各有名称。在拼读时，读元音的名称，而不读元音的本音。拼读法

换 元音	字 母	元 音				拼 出 之 音
		名 称	符 号	添接方位	笔 顺	
ཨ-ཨི	ར	གི་ཁྱུ་	༡	上		རི
ཨ-ཨུ	ཆ	ཞབས་ཀྱུ་	༢	下		ཆུ
ཨ-ཨེ	མ	མགྲོང་པོ་	༣	上		མེ
ཨ-ཨོ	ས	མར་མོ་	༤	上		སོ

གི་ཁྱུ་གི་རོ་ ཅི་ཆུ་རོ་ཅོ་ ཉི་ཐུ་རོ་ནོ་ ཐི་ཐུ་རོ་
 མོ་ ཅི་ཆུ་རོ་མོ་ ཞི་ཐུ་རོ་ཡོ་ ཉི་ཐུ་གི་སོ་ ཉི་
 ཐུ།

拼读练习

字	元音	ア	イ	ウ	エ	オ	字	元音	ア	イ	ウ	エ	オ
カ		カ	キ	ク	ケ	コ	カ		カ	キ	ク	ケ	コ
ク							ク						
サ							サ						
シ							シ						
ス							ス						
セ							セ						
ソ							ソ						
タ							タ						
チ							チ						
ツ							ツ						
テ							テ						
ト							ト						
ナ							ナ						
ニ							ニ						
ノ							ノ						
ハ							ハ						
ヒ							ヒ						
フ							フ						

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्री कृष्णाय नमः ॥

ལྷ་པོ་པ་ལྷ་དཔོན།

反复读写下列单词

水 火 牙 哭 买

མི་ 人 མ་ 男、公 བྱ་ 男 མ་ 女 དེ་
 那、那个 རི་ 山 མ་ 年、岁 ཤི་ 死 ལྷ་ 谁
 མོ་ 听到 ང་ཙ་ 我们 ས་ཙ་ 他们 རྩ་ཙ་ 羞
 ལུ་ལུ་ 苹果 ལ་ཙ་ 口水 ལ་ལ་ 叔叔 ཅི་ཅི་
 老鼠 ཉི་པ་ 近、亲近

ཐོ་གདངས་ཀྱི་འགྱུར་བ།

连读变调

藏语每个音节在单念时虽然有固定的声调，但在多音节词或句子里，音节前后连读时，有些音节的声调就发生规律性的变化，这种现象就是连读变调。

双音节词的第二音节，低调一般都变高调。例如：

ག་རེ་ ལ་མ་ ཉི་མ་ རྩ་མ་ པ་གི་
 མ་མ་ ལ་མ་ རྩ་མ་ མ་མ་ ས་ལ་

བ་出现在双音节词的第二音节时，应读为 ལ་

例如：

མོ་བ་ རྩ་མ་ ལ་བ་ ཆེ་བ་ རྩ་བ་
 ཉི་བ་ ཤི་བ་ རེ་བ་ རི་མ་ ལུ་བ་

ཐོ་གཞི་གཉིས་བ། 练习(二)

1. གསལ་བྱེད་ས་སྐྱོང་དབྱངས་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་སྒྱུར་ནས་སྒྱུར་
སྒྲིག་ཐུག་དགོས།

以三十个字母与四个元音顺次结合拼读。

2. ལྷོང་གཞི་དང་པོའི་རེའུ་མིག་གི་སྤྱང་ཆ་ཁ་སྤྱང་བྱ་དགོས།

填好练习表一的空格部分。

3. གཤམ་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་བྱ་དཔར་གསལ་པོ་
ཤེས་པ་བྱ་དགོས།

掌握下列各组词的读音区别

$$\begin{array}{c} \cdot \\ \text{אָלדער} \\ \cdot \end{array} \times \begin{array}{c} \cdot \\ \text{אַלע} \\ \cdot \end{array}$$
$$\frac{2\pi}{\lambda} \times \frac{\lambda}{2} = \pi$$
$$\frac{m}{n} \times \frac{p}{q}$$

ॐ × ॐ

ལི་——ནི་——ཉི་

७. — ८. — ९.

ବୁ. — ବୁ. — ସୁ.

ཨ་—ཁ་—ཉ་

ਲੇ.ਲੇ.—ਲੇ.ਲੇ. ਗੇ.ਗੇ.—ਗੇ.ਗੇ. ਠ.ਠ.—ਠ.ਠ.

གཤམ་གསལ་གྱི་མིང་ཆོག་རྣམས་བཟུས་སྟོག་རྒྱག་དགོས།

连读下列词组（注意音调）

ग.र.गु.ध।

ཀ་རེ་ཁོ་རེ།

ཁ་ཁ་སྒྲ་སྒྲ།

॥ ५० ॥

७.२.७.२।

ਭੁੰਦੇ ਭੁੰਦੇ।

སྒྲིབ་ཆན་གསུམ་པ། 第三课

མིང་གནི་དང་རྗེས་འབྲུག་གི་སྒྱུར་ཚུལ།

基字和后加字的拼合

ག་ང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་ནམས་རྗེས་འབྲུག་བཅུ།

.....

在三十个字母中以上十个字母可分别加在基字（或字母）后面叫做“后加字”其位置在基字之后。

元音 ཨ 加后加字（ ཨ系韵母）

韵母 元音	后加字	ག	ང	ད	ན	བ	མ	འ	ར	ལ	ས
	ཨ	ཨག	ཨང	ཨད	ཨན	ཨབ	ཨམ	ཨའ	ཨར	ཨལ	ཨས

后加字和元音（或基字）拼读时，按先后顺序，即元音（或基字）在前，后加字在后，最后读出它的结果音。

拼读举例：

元音	基字	后加字	音节音	韵尾
ཨ—ཨག་	ཨ	ག	ཨག་	ཨག་
ཨ—ཨང་	"	ང	ཨང་	ཨང་
ཨ—ཨད་	"	ད	ཨད་	ཨད་
ཨ—ཨན་	"	ན	ཨན་	ཨན་
ཨ—ཨབ་	"	བ	ཨབ་	ཨབ་
ཨ—ཨམ་	"	མ	ཨམ་	ཨམ་
ཨ—ཨར་	"	ར	ཨར་	ཨར་
ཨ—ཨལ་	"	ལ(འི་)	ཨལ་(ཨའི་)	ཨལ་
ཨ—ཨས་	"	ས	ཨས་	ཨས་

མིང་གཞི་ལ་རྒྱུ་འབྱུང་སྐྱུར་ཚུལ་རེད་མིག

基字和后加字拼合举例表：